

DIAGNOSTICAREA DEMENTIEI

ROMANIAN | ENGLISH

Această Fișă Informativă furnizează informații asupra semnelor timpurii ale demenței și modului în care este diagnosticată, precum și privind importanța unei diagnoze timpurii și corecte.

Care sunt semnele timpurii ale demenței

Dat fiind că bolile care cauzează demența se dezvoltă gradat, primele ei semne pot fi foarte subtile, și nu evidente imediat. Simptomele timpurii depind de asemenea de tipul de demență și variază considerabil de la persoană la persoană.

Simptomele obișnuite timpurii includ:

- Probleme de memorie, în special privind rememorarea unor evenimente recente
- Stare de confuzie crescândă.
- Concentrare redusă
- Schimbări de personalitate sau comportament
- Apatie și izolare, sau depresie
- Pierderea abilității de a îndeplini activități zilnice

Uneori unele persoane se codesc să acționeze, chiar și atunci când își dau seama că un anumit lucru este în neregulă. Ei pot asuma în mod greșit că asemenea comportare este o componentă normală a procesului de îmbătrânire. Sau simptomele se pot dezvolta treptat, fără a fi observate, pe o perioadă îndelungată. Uneori unele persoane se codesc să acționeze, atunci când își dau seama că un anumit lucru este în neregulă.

Pentru persoana care încearcă aceste simptome, natura însăși a acestor schimbări din creier poate însemna că persoana este incapabilă să recunoască existența unor schimbări.

Semnale de alarmă

Aveți mai jos o listă de simptome obișnuite ale demenței. Parcurgeți lista și bifați simptomele care se fac prezente. Dacă există câteva bife, consultați un doctor pentru o examinare completă.

Pierdere de memorie care afectează funcțiile de zi cu zi

E normal să uiți ocazional de o întâlnire sau numărul de telefon al unui prieten și să ți le reamintești mai târziu. O persoană suferind de demență poate uita mai frecvent și să nu-și reamintească de loc de ele.

Dificultatea de a executa sarcini familiare

Oricare persoană poate fi distrată și poate uita să servească o parte dintr-un fel de mâncare. Dar o persoană suferind de demență poate avea probleme cu toate fazele implicate în pregătirea unei mâncări.

Confuzia de timp și spațiu

O persoană dementă poate avea dificultăți în a găsi drumul către un loc cunoscut, sau să fie confuză asupra locului unde se află, sau să gândească că se află într-o perioadă trecută a vieții.

Probleme de limbaj

Fiecare poate avea uneori o problemă cu găsirea unui cuvânt potrivit, dar o persoană dementă poate uita cuvinte simple sau să le înlocuiască cu cuvinte nepotrivite, devenind greu de înțeles. O asemenea persoană poate, de asemenea, să aibă probleme în a înțelege pe alții.

Probleme cu gândirea abstractă

Administrarea finanțelor poate fi dificilă pentru oricine, dar o persoană dementă poate avea greutate în a înțelege ce înseamnă numerele, sau ce să facă cu ele.

Slabă sau diminuată putere de judecată

Multe activități necesită o bună judecată. Când o asemenea abilitate este afectată de demență, persoana respectivă poate avea probleme în a lua decizii potrivite, ca de exemplu ce să îmbrace pe vreme rece.

Probleme de orientare în spațiu

O persoană dementă poate avea probleme în a aprecia distanța sau direcția atunci când e la volanul unei mașini.

Probleme cu plasarea lucrurilor în locuri nepotrivite

Fiecare poate pune din când în când portmoneul sau cheile într-un loc nepotrivit. O persoană dementă poate pune adeseori lucrurile în locuri neadecvate.

Schimbări de dispoziție, personalitate sau comportament

Fiecare se poate întrista sau poate fi capricios din când în când. Persoanele demente pot arăta schimbări rapide de dispoziție fără un motiv justificat. Ele pot deveni confuze, suspicioase sau retrase. Unele persoane pot deveni dezinhibate sau mai exuberante.

Pierderea interesului

Este firesc să te plictisești de anumite activități. Totuși, demența poate cauza unui bolnav pierderea interesului în activități îndrăgite anterior.

FIGHTDEMENTIA.ORG.AU NATIONAL DEMENTIA HELPLINE 1800 100 500

Poate să nu fie Demență

Rețineți că multe alte afecțiuni medicale au simptome similare demenței, astfel că să nu asumați că cineva suferă de demență, numai pentru că unele simptome de mai sus sunt aparente. Comorziile cerebrale, depresia, alcoolismul, infecțiile, deranjamentele hormonale, deficiențele nutriționale și tumorile la creier pot toate cauza simptome asemănătoare demenței. Multe din aceste afecțiuni pot fi tratate.

Un diagnostic corect e important

Consultarea unui doctor într-o fază timpurie este un factor critic. Numai un doctor generalist poate diagnostica demența. Un control medical complet poate stabili dacă este vorba de o afecțiune care se poate trata și poate stabili un tratament corect, sau poate confirma prezența demenței.

Un control poate include următoarele:

- O istorie medicală - doctorul va pune întrebări privind problemele medicale trecute și prezente, istoria medicală a familiei, și medicamentele ce sunt administrate, precum și probleme îngrijorătoare cu memoria, gândirea sau comportarea.
- Un control medical - acesta poate include teste ale simțurilor și funcțiilor mișcării corpului, precum și ale funcționării inimii și plămânilor, pentru a elimina posibilitatea existenței altor afecțiuni.
- Teste de laborator - vor include o varietate de teste ale sângelui și ale urinei, pentru a identifica orice boală posibilă, care ar putea cauza simptomele date. În unele cazuri, poate avea loc o colectare a unui mic eșantion de fluid din șira spinării pentru testare.
- Testare neuropsihică sau cognitivă - o varietate de teste sunt utilizate pentru a verifica abilitățile de gândire, inclusiv memoria, limba, atenția și rezolvarea de probleme. Aceasta poate ajuta la identificarea unor zone problemă specifice, care, la rândul lor, ajută la identificarea cauzei determinante sau a tipului de demență.
- Radiografierea creierului - există o varietate de teste care examinează structura creierului și care sunt utilizate pentru a elimina tumorile la creier sau chiagurile de sânge drept cauză pentru simptome și pentru a detecta modele de pierdere de țesuturi de creier ce pot diferenția între diverse tipuri de demență. Alte scanări examinează cât de active sunt anumite părți ale creierului și pot, de asemenea, distinge tipul de demență.
- Un control psihiatric - pentru a identifica deranjamente tratabile, cum ar fi depresia, și pentru a trata orice simptome psihiatrice cum ar fi starea de anxietate ori iluziile care se pot manifesta alături de demență

Cum să procedezi

Cel mai bun punct de plecare în procesul de diagnosticare este la doctorul de familie. După analizarea simptomelor și după efectuarea unor teste selective, doctorul poate oferi un diagnostic preliminar sau poate da o trimitere pentru persoana suferindă la un specialist medical, cum ar fi un neurolog, un geriatrician sau un psihiatru.

Unii oameni pot fi împotriva ideii de a vizita un doctor. Uneori, unii oameni nu-și dau seama că ceva este în neregulă cu ei, deoarece schimbările din creier ale demenței interferează cu abilitatea de a recunoaște sau aprecia schimbările produse. Alții, cu un rest de perspicacitate, se pot teme de a nu avea temerile lor confirmate. Una din metodele cele mai eficiente de a depăși această problemă este de a găsi un alt motiv pentru a merge la doctor. Puteți de exemplu sugera persoanei suferinde măsurarea tensiunii sângelui sau o revizie a condiției sau medicației pe termen lung. Un alt mod este de a sugera că este timpul pentru amândoi să aveți un control medical. O atitudine calmă, la acest stadiu poate ajuta la eliminarea îngrijorărilor și temerilor persoanei în cauză.

Dacă persoana respectivă refuză în continuare să meargă la un doctor

- Discutați cu medicul de familie al persoanei suferinde pentru consiliere.
- Contactați the Aged Care Assessment Team/Echipa de Control a Îngrijirii Persoanelor în Vârstă (ACAT) la **1800 200 422** pentru informații.
- Sunați the National Dementia Helpline la numărul **1800 100 500**

Dacă veți crede că doctorul Dvs nu ia punctele Dvs de îngrijorare în serios, considerați solicitarea unei a doua opinii.

Pentru informații suplimentare privind semnele timpurii ale demenței și despre solicitarea de ajutor de la un doctor, descărcați broșura intitulată *Worried About Your Memory? (Sunteți îngrijorat/ă în privința memoriei Dvs?)* de la adresa electronică a asociației Alzheimer's Australia, sau sunați National Dementia Helpline pentru a comanda un exemplar al publicației.

INFORMAȚII SUPLIMENTARE

Alzheimer's Australia oferă sprijin, informații, educație și consiliere. Contactați National Dementia Helpline la numărul **1800 100 500**, sau vizitați site-ul nostru de internet la www.fightdementia.org.au

Interpreter

Pentru asistență lingvistică contactați Serviciul de Traduceri și Interpretare la **131 450**

DIAGNOSING DEMENTIA

This Help Sheet provides information about the early signs of dementia, the techniques used to diagnose dementia and the importance of an early and correct diagnosis.

What are the early signs of dementia?

Because the diseases that cause dementia develop gradually, the early signs may be very subtle and not immediately obvious. Early symptoms also depend on the type of dementia and vary a great deal from person to person.

Common early symptoms include:

- Memory problems, particularly remembering recent events
- Increasing confusion
- Reduced concentration
- Personality or behaviour changes
- Apathy and withdrawal or depression
- Loss of ability to do everyday tasks

Sometimes people fail to recognise that these symptoms indicate that something is wrong. They may mistakenly assume that such behaviour is a normal part of ageing, or symptoms may develop so gradually they go unnoticed for a long time. Sometimes people may be reluctant to act even when they know something is wrong.

For the person experiencing the symptoms, the very nature of these changes within the brain may mean that the person is unable to recognise that there are changes.

Warning signs

This is a checklist of common symptoms of dementia. Go through the list and tick any symptoms that are present. If there are several ticks, consult a doctor for a complete assessment.

Memory loss that affects day-to-day function

It's normal to occasionally forget appointments and remember them later. A person with dementia may forget things more often or not remember them at all.

Difficulty performing familiar tasks

People can get distracted and they may forget to serve part of a meal. A person with dementia may have trouble with all the steps involved in preparing a meal.

Disorientation to time and place

A person with dementia may have difficulty finding their way to a familiar place, or feel confused about where they are, or think they are back in some past time of their life.

Problems with language

Everyone has trouble finding the right word sometimes, but a person with dementia may forget simple words or substitute inappropriate words, making them difficult to understand. They might also have trouble understanding others.

Problems with abstract thinking

Managing finances can be difficult for anyone, but a person with dementia may have trouble knowing what the numbers mean or what to do with them.

Poor or decreased judgement

Many activities require good judgement. When this ability is affected by dementia, the person may have difficulty making appropriate decisions, such as what to wear in cold weather.

Problems with spatial skills

A person with dementia may have difficulty judging distance or direction when driving a car.

Problems misplacing things

Anyone can temporarily misplace a wallet or keys. A person with dementia may often put things in inappropriate places.

Changes in mood, personality or behaviour

Everyone becomes sad or moody from time to time. Someone with dementia can exhibit rapid mood swings for no apparent reason. They can become confused, suspicious or withdrawn. Some can become disinhibited or more outgoing.

A loss of initiative

It's normal to tire of some activities. However, dementia may cause a person to lose interest in previously enjoyed activities.

FIGHTDEMENTIA.ORG.AU NATIONAL DEMENTIA HELPLINE 1800 100 500

It may not be dementia

Remember that many conditions have symptoms similar to dementia, so do not assume that someone has dementia just because some of the above symptoms are present. Strokes, depression, alcoholism, infections, hormone disorders, nutritional deficiencies and brain tumours can all cause dementia-like symptoms. Many of these conditions can be treated.

A correct diagnosis is important

Consulting a doctor at an early stage is critical. Only a medical practitioner can diagnose dementia. A complete medical assessment may identify a treatable condition and ensure that it is treated correctly, or it might confirm the presence of dementia.

An assessment may include the following:

- Medical history – the doctor will ask about past and current medical problems, family medical history, any medications being taken, and the problems with memory, thinking or behaviour that are causing concern. The doctor may also wish to speak to a close family member who can help provide all the necessary information.
- Physical examination – this may include tests of the senses and movement function, as well as heart and lung function, to help rule out other conditions.
- Laboratory tests – will include a variety of blood and urine tests to identify any possible illness which could be responsible for the symptoms. In some cases, a small sample of spinal fluid may be collected for testing.
- Neuropsychological or cognitive testing – a variety of tests are used to assess thinking abilities including memory, language, attention and problem solving. This can help identify specific problem areas, which in turn helps identify the underlying cause or the type of dementia.
- Brain imaging – there are certain scans that look at the structure of the brain and are used to rule out brain tumours or blood clots in the brain as the reason for symptoms, and to detect patterns of brain tissue loss that can differentiate between different types of dementia. Other scans look at how active certain parts of the brain are and can also help discriminate the type of dementia.
- Psychiatric assessment – to identify treatable disorders such as depression, and to manage any psychiatric symptoms such as anxiety or delusions which may occur alongside dementia

Where to begin

The best place to start is with the person's doctor. After considering the symptoms and ordering screening tests, the doctor may offer a preliminary diagnosis and will, ideally, refer the person to a medical specialist such as a neurologist, geriatrician or psychiatrist.

Some people may be resistant to the idea of visiting a doctor. Sometimes people do not realise that there is anything wrong with them because the brain changes that occur with dementia interfere with the ability to recognise or appreciate the changes occurring. Others, who do have insight into their condition, may be afraid of having their fears confirmed. One of the best ways to overcome this problem is to find another reason to visit the doctor. Perhaps suggest a blood pressure check or a review of a long-term condition or medication. Another way is to suggest that it is time for both of you to have a physical check-up. A calm attitude at this time can help overcome the person's worries and fears.

If the person still will not visit the doctor:

- Talk to the person's doctor for advice
- Contact your local Aged Care Assessment Team (ACAT) via My Aged Care on **1800 200 422** for information
- Call the National Dementia Helpline on **1800 100 500**

If you feel your doctor is not taking your concerns seriously, consider seeking a second opinion.

For more detailed information about the early signs of dementia and seeking help from a doctor, download the *Worried About Your Memory?* booklet from the Alzheimer's Australia website or call the National Dementia Helpline to order a copy.

FURTHER INFORMATION

Alzheimer's Australia offers support, information, education and counselling. Contact the National Dementia Helpline on **1800 100 500**, or visit our website at fightdementia.org.au

For language assistance phone the Translating and Interpreting Service on **131 450**